

SP-leider Lilian Marijnissen reikt zaterdag op het SP-congres in Apeldoorn de Gouden Roeispaan uit aan advocaat Eva González Pérez voor haar werk in de toeslagenaffaire. FOTO ANP

SP hernieuwt waarden voor een nieuwe generatie

Partijcongres • De SP vernieuwt haar beginselprogramma. De strijd tegen het kapitalisme duurt voort, met enkele accentverschuivingen.

Christoph Schmidt
Apeldoorn

Een partijcongres zonder politieke standpunten, het is weer eens wat anders. Uiteindelijk komen die standpunten wel, als SP-leider Lilian Marijnissen de ledenbijeenkomst in Apeldoorn zaterdag afsluit met een vlammend betoog tegen het kapitalisme in het algemeen en het kabinetsbeleid in het bijzonder. Maar dit 27ste congres van de Socialistische Partij draait om de vernieuwing van het beginselprogramma 'Heel de mens' uit 1999.

Aan die actualisering heeft de SP intern twee jaar lang gewerkt. "Pas ermee op om standpunten in een beginselprogramma te zetten", waarschuwt SP-coryfee Ronald van Raak, oud-Tweede Kamerlid en voorzitter van de programmacommissie. Na afloop van het congres licht Marijnissen die handelwijze toe. "Ik vind het waardevol dat je, los van de waan van de dag, even nadenkt over wat je waarden precies zijn. De standpuntbepalingen in een verkiezingsprogramma doen we later wel weer."

Stomtoevallig congresseren de VVD en de ChristenUnie op dezelfde dag óók in Apeldoorn. Naar die regeringspartijen gaat de meeste aandacht uit, vooral vanwege de spanningen rond asiel en migratie.

De SP'ers kunnen in relatieve politieke luwte discussiëren over de grote socialistische dingen des levens.

"Onderweg hiernaartoe zult u geen VVD'ers zijn tegengekomen, want die komen allemaal met de auto", zegt Van Raak. "Bij de VVD kijken ze nu wat hun neoliberale beleid heeft aangericht, voor de natuur en de samenleving. Wij bereiden onze partij voor op een nieuwe toekomst, om het socialisme aantrekkelijk te maken voor nieuwe generaties."

'Onderweg zult u geen VVD'ers zijn tegengekomen, want die komen per auto'

'Wij doen niet mee aan een fractiefusie om vervolgens Rutte IV te gedogen'

De geactualiseerde versie van 'Heel de mens' is wat algemener van aard geworden, zonder concrete standpunten dus. De drie kernbegrippen voor de partij zijn 'menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit'. Het nieuwe SP-beginselprogramma besteedt ook meer aandacht aan klimaat en natuur.

In haar slottoespraak zet Marijnissen de SP-visie daarover scherp

tegenover de opstelling van GroenLinks en PvdA. "Ik vind het onbegrijpelijk dat linkse mensen staan te juichen bij een vleestaks, een vliegtaks of een verplichte warmtepomp. Stop met het op kosten jagen van mensen die het minst vervuilen. Dat heeft niets met klimaatrechtvaardigheid te maken. Wij bewijzen dat we de beste partij voor het klimaat zijn. De beste klimaatpartij is een antikapitalistische partij."

Veelvliegerstaks

In plaats van een platte vliegtaks voor arm en rijk ziet Marijnissen meer in een 'veelvliegerstaks', om vooral het rijkere deel van de bevolking te belasten. Ze laat nog eens haar afkeuring blijken van de innige samenwerking tussen GroenLinks en de PvdA. "Wij doen niet mee aan een fractiefusie in Den Haag om vervolgens het kabinet-Rutte te gedogen."

De SP gaat een nieuwe poging doen om de Nederlanders die géén SP-lid zijn rond haar proteststem te mobiliseren. Voor het tweede jaar op rij zal de partij een grote Prinsjesdagdemonstratie organiseren, op zaterdag 16 september.

De SP zit al jarenlang in de hoek waar de electorale klappen vallen. Bij de Provinciale Statenverkiezingen slonk de aanhang verder. In de Eerste Kamer gaat de partij van vier naar drie zetels.

Toch houdt de Heerlense SP'er Kenneth Moesquit, partijlid sinds 1999, goede moed. "We hebben vertrouwen in mevrouw Marijnissen. Die doet het heel goed. Nog steeds niet electoraal, maar dat komt wel in de toekomst."

Integriteit

Meer transparantie bij nieuwe Journalistieke Code van de NPO

Het College van Omroepen meldt per 1 juli een nieuwe Journalistieke Code voor de Nederlandse Publieke Omroep (NPO). De code is unaniem aangenomen door alle omroepen, ook Ongehoord Nederland. In de code zijn afspraken over journalistieke integriteit opgenomen waaraan alle medewerkers en redacties van de publieke omroep zich moeten houden.

Het manifest, waarover een jaar is overlegd, biedt het publiek inzage in de werkwijze en normen van de diverse Hilversumse redacties. Het zijn ook de regels die de NPO-Ombudsman gebruikt om klachten over programma's te toetsen.

Een van de belangrijkste verande-

ringen is dat de code niet meer alleen geldt voor nieuws- en actualiteitenprogramma's, maar ook voor de genres sport en educatie. "Bepaalde definities zijn nu beter verwoord", zegt mediadirecteur Willemijn Francissen van de NTR. "Het gaat bijvoorbeeld om hoe een bron wordt gedefinieerd, of wat we onder privacy verstaan."

Er zit geen tekst bij over racisme en discriminatie. De Nationaal Coördinator Discriminatie en Racisme wilde dat wel na een rapport van de ombudsman over Ongehoord Nederland. "We hebben er wel over gesproken", legt Francissen uit. "Maar de definitie of iets racistisch is, gaat niet over journalistiek handelen." TROUW

1 juli

Vrij voor Ketikoti? 'Interessante gedachte', zegt Dijkgraaf

Krijgen alle Nederlanders vrij op 1 juli? Minister Robbert Dijkgraaf van emancipatie vindt het een 'interessante gedachte' om een nationale feestdag te maken van Ketikoti, de dag waarop de formele afschaffing van de slavernij in 1863 wordt herdacht. Met een volmondig 'ja' beantwoordde hij de vraag niet in tv-programma *WNL op Zondag*. Wel zei de minister dat hij vindt dat het slavernijverleden een enorm onderdeel van onze geschiedenis is, dat lang is weggedrukt en 'een permanente plek in ons culturele erfgoed moet hebben'.

Dijkgraaf, coördinerend minister van het Herdenkingsjaar Slavernijverleden, is niet de eerste die over een vrije herdenkingsdag spreekt. Zo pleit een groeiend aantal bedrijven en werknemers voor het omvormen van Ketikoti tot een nationaal feest.

In 2019 gaf Tony's Chocolonely als

een van de eerste bedrijven in Nederland de werknemers op 1 juli een vrije dag. Vorig jaar volgden enkele tientallen werkgevers dat voorbeeld, waaronder Greenpeace. Een burgerinitiatief dat in 2021 door meer dan 60.000 mensen werd ondertekend, kreeg geen meerderheid in het parlement.

Mocht het kabinet overstag gaan voor Ketikoti als nationale feest- en herdenkingsdag, dan is het de vraag welke officiële vrije dag moet wijken. Het gros van de bevolking vindt dat pinkstermaandag een officiële vrije dag moet blijven, zo bleek onlangs uit onderzoek van *Trouw* onder duizend Nederlanders. Slechts 11 procent wil die dag inruilen voor een andere feestdag. Van deze groep koos de helft voor Bevrijdingsdag. Het Suikerfeest en Ketikoti scoorden veel minder goed als opvolgers van twee pinksterdag. TROUW

Eurostar

Maandenlang geen treinen van Amsterdam naar Londen

Vanaf juni volgend jaar tot uiterlijk mei 2025 rijdt er geen rechtstreekse trein tussen Amsterdam en Londen. De Eurostar gaat uit de dienstregeling omdat er op het Centraal Station in Amsterdam door verbouwwerk geen plaats is voor het inchecken en de douanecontrole. Dit heeft staatssecretaris Vivianne Heijnen (infrastructuur) aan de Tweede Kamer laten weten.

De trein naar Londen rijdt pas sinds 2020. Heijnen laat weten dat de verbinding er minimaal zeven tot maximaal elf maanden uit zal liggen. Als de problemen beperkt blijven tot zeven à tien maanden kunnen reizi-

gers het perron alleen bereiken via een vaste trap en niet met de roltrap of lift.

De staatssecretaris betreurt de negatieve gevolgen voor de reizigers, maar ook voor haar 'ambitie om korte afstandsvluchten te vervangen door de trein'. De problemen treffen 250 reizigers per trein. Dagelijks vertrekken er vier treinen uit Amsterdam naar Londen. Het is nog de vraag wat de gevolgen zijn voor reizigers die vertrekken vanaf Rotterdam Centraal en vanuit het Verenigd Koninkrijk. Alleen tussen Rotterdam en Londen rijden is mogelijk niet rendabel voor Eurostar. TROUW